

Adroddiad Diweddar: Cynllun Strategol Taclo Tlodi 2024–2029

1. Pwrpas yr adroddiad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu diweddariad ffurfiol ar gynnydd y gwaith Taclo Tlodi ar draws Ynys Môn, gan ganolbwyntio ar weithgarwch Chwarteri 3 a 4 2025–26, trefniadau llywodraethu'r grŵp, cynnydd yn erbyn blaenoriaethau'r Cynllun Strategol Taclo Tlodi 2024–2029, a'r prif risgiau a blaenoriaethau ar gyfer 2026/27.

Bwriad yr adroddiad yw cynorthwyo Cynghorwyr i ddeall nid yn unig lefel y gweithgarwch sy'n digwydd, ond hefyd y gwerth ymarferol a strategol sydd yn deillio o'r gwaith: atal argyfyngau, targedu cymorth yn gynharach, cryfhau partneriaethau lleol, a chefnogi trigolion a chymunedau i fod yn fwy gwydn yn wyneb pwysau economaidd a chymdeithasol parhaus.

2. Crynodeb gweithredol

Mae'r gwaith Taclo Tlodi yn parhau i chwarae rôl allweddol wrth gydlyn ymateb y Cyngor a'i bartneriaid i effaith tlodi, costau byw, dyled, digartrefedd, unigrwydd, iechyd a lles, a mynediad at gyfleoedd. Mae'r dystiolaeth yn y cyfnod adrodd yn dangos lefel uchel o alw am gymorth, ond hefyd effaith gadarnhaol ymyriadau lleol wrth sicrhau budd ariannol i drigolion, cynnal annibyniaeth, lleihau risgiau argyfwng a chryfhau llwybrau cymorth ataliol.

Yn ystod Chwarteri 3 a 4 2025–26, gwelwyd enghreifftiau clir o effaith, gan gynnwys cymorth ariannol a digidol i 256 o aelwydydd, sicrhau £328,000 mewn enillion a chynilion i drigolion, cefnogi cannoedd o blant, pobl ifanc a theuluoedd, cynnal darpariaeth lles cymunedol, atal 95% o achosion digartrefedd, a dychwelyd 70 eiddo gwag i ddefnydd.

3. Cyd-destun a threfniadau llywodraethu

Mae'r Grŵp Taclo Tlodi yn gweithredu fel fforwm strategol i ddod â gwasanaethau'r Cyngor a phartneriaid allweddol ynghyd er mwyn cydlynu camau gweithredu, rhannu gwybodaeth a sicrhau bod gweithgarwch lleol yn cyd-fynd â'r blaenoriaethau a nodir yn y Cynllun Strategol Taclo Tlodi 2024–2029.

- Mae'r grŵp yn parhau i gyfarfod yn chwarterol gan geisio annog a hwyluso blaengynllunio, rhannu gwybodaeth, a gweithio mewn partneriaeth.
- Mae'r grŵp yn parhau i ganolbwyntio ar y blaenoriaethau allweddol sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Strategol Taclo Tlodi 2024-2029

1. Sicrhau mynediad at gymorth ar reoli gwariant a dyledion

2. Sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cyflawni hyd orau eu gallu
3. Cydweithio i wneud yn siŵr bod cyfleoedd cyflogaeth ar gael yn lleol fel y gall bobl gymryd mantais ohonynt
4. Gwneud yn siŵr bod y boblogaeth yn iach, diogel ac annibynnol
5. Cefnogi ein cymunedau i fod yn oed gyfeillgar
6. Gweithio mewn partneriaeth er mwyn sicrhau darpariaeth cartrefi o safon sy'n fforddiadwy ac yn hygyrch.

Cadeiryddiaeth

- Roedd y tîm rheoli wedi argymhell fod y Gadeiryddiaeth yn cael ei rannu fesul blwyddyn gyda'r Adran Dai.
- Llyr Ap Rhisiart yn Cadeirio 2026/27
- Llinos Williams yn Is-gadeirydd, gyda'r bwriad o gymryd y Gadair yn 2027/28.

Aelodaeth

- Rydym eto ar ddechrau blwyddyn yn adolygu aelodaeth y grŵp, er mwyn sicrhau bod y swyddogion a phartneriaid cywir yn mynychu.
- Bwyd Da Môn a Menter Môn yn ychwanegiadau i'r grŵp eleni.

Adroddiadau chwarterol a blynyddol

- Rydym wrthi'n coladu'r data ar gyfer blwyddyn 2025/26 a byddwn yn rhoi'r wybodaeth yma i mewn i adroddiad blynyddol dros y mis nesaf.
- Rydym wedi trafod o'r blaen y cynnig o gynnwys y diweddariadau blynyddol o fewn adroddiad cynllun datblygu adrannau - rydym dal o'r farn byddai hyn yn ffordd fwy hwylus o gasglu data/astudiaethau achos.

Cynllun Gweithredu – Awdit

- Mae'r Grŵp yn gweithredu'r argymhellion sydd o fewn y cynllun gweithredu. Rydym wedi gallu cwblhau'r tasgau oedd ar gyfer Ebrill 2026 yn unol â'r amserlen a gytunwyd. Rydym yn hyderus bydd y tasgau sydd i'w cwblhau erbyn Medi 2026 hefyd yn cael eu cwblhau yn unol â'r amserlen.

4. Cynnydd yn erbyn blaenoriaethau strategol

Mae'r adran ganlynol yn crynhoi'r prif weithgarwch a'r gwerth sy'n cael ei greu drwy bob un o'r chwe blaenoriaeth strategol. Mae'r enghreifftiau'n dangos sut mae gwaith ataliol, ymyrraeth gynnar a chydweithio aml-asiantaeth yn cyfrannu at leihau risgiau i unigolion, teuluoedd a gwasanaethau cyhoeddus.

Blaenoriaeth 1 – Sicrhau mynediad at gymorth ar reoli gwariant a dyledion

- **256 o aelwydydd** wedi'u cefnogi drwy gynhwysiant ariannol a digidol.
- **£328k** mewn enillion a chynilion wedi'u sicrhau i drigolion.
- Mae galw'n parhau'n uchel am gymorth gyda **chaledi, bwyd, tanwydd a chyllidebu**.
- Mae'r prosiect cynhwysiant digidol wedi **cyrraedd ei dargedau'n gynnar** ac wedi symud i fusnes arferol.

Effaith a gwerth y gwaith

Atal esgyniad i argyfwng ariannol, ôl-ddyledion rhent, a digartrefedd, gan gefnogi Blaenoriaeth Taclo Tlodi 1 a diogelu cyllidebau tymor canolog.

Neges allweddol

Mae'r cynnydd yn y defnydd o'r banc bwyd yn dangos pwysau cynyddol ar aelwydydd ar draws Ynys Môn, gyda chynnydd amlwg yn nifer yr aelwydydd, y bobl a'r plant sy'n derbyn cymorth. Mae hyn yn tanlinellu pwysigrwydd parhau i fuddsoddi mewn ymyriadau ataliol, cymorth ariannol a darpariaeth gymunedol leol er mwyn lleihau'r risg o argyfwng ehangach.

Blaenoriaeth 2 – Sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cyflawni hyd orau eu gallu

Prif uchafbwyntiau

- **Tua 600 o blant 0–4 oed** yn cael eu cefnogi bob chwarter drwy Dechrau'n Deg, gyda **dros 250** yn derbyn gofal plant.
- **900 o bobl ifanc** wedi'u cefnogi drwy waith gwybodus am drawma.
- **490 o bobl ifanc** wedi cymryd rhan mewn gweithgareddau haf strwythuredig, gyda llawer yn ymgysylltu am y tro cyntaf.
- Mae Ynys Môn yn parhau i berfformio'n gryf gyda'r **gyfradd NEET isaf yng Nghymru** ar gyfer 16–18 oed.

Effaith a gwerth y gwaith

Atal NEET, gwella llesiant, sgiliau a chyfleoedd bywyd tymor hir.

- Grant Datblygu Disgyblion (GDD) yn cael ei ddefnyddio gan ysgolion i leihau effaith tloedi ar gynnydd a chyrhaeddiad dysgwyr e.e. £1,968,800 yn cael ei ddsbarthu i'r Ysgolion eleni. Bydd swyddog yn cael ei benodi yn fuan er mwyn monitro y grant yma a fydd hefyd yn rhanu arferion da.
- Mae dalgylch Llangefni am fod yn cyd weithio gyda Llywodraeth Cymru ar gynllun peilot "Poverty Proofing" o fis Medi ymlaen. Mi fydd hwn drwy awdit ar yr Ysgolion yn edrych ar wir gost y diwrnod ysgol a gweld beth allwn ei addasu er mwyn lleihau cost gweithgareddau drwy gyd weithio gyda'r Ysgolion a gwrando ar lais y disgyblion.

Blaenoriaeth 3 - Cydweithio i sicrhau cyfleoedd cyflogaeth leol

Uchafbwyntiau

- Blaenoriaethu **cyflogadwyedd rhieni** drwy ofal plant Dechrau'n Deg
- **21 o bobl ifanc** wedi ennill cymwysterau chwaraeon drwy Môn Actif
- **100 achrediad Agored Cymru** yn cefnogi sgiliau, hyder a phontio i addysg, hyfforddiant a gwaith
- Cydweithio aml-asiantaeth (ieuenctid, tai, addysg, trydydd sector) yn cryfhau llwybrau atgyfeirio a dilyniant

Effaith a gwerth y gwaith

Mae'r gwaith hwn yn cefnogi pontio i addysg, hyfforddiant a gwaith, ac yn helpu i leihau dibyniaeth hirdymor ar wasanaethau cymorth.

Blaenoriaeth 4 – Sicrhau bod y boblogaeth yn iach, diogel ac annibynnol

Hamdden, Gweithgarwch Corfforol a Lles

- **322,843 o gyfranogiadau** mewn gweithgarwch hamdden (Ch3–Ch4)
- **1,750+ o gyfranogwyr** mewn rhaglenni gwyliau
- Darpariaeth newydd ar ordewdra plentyndod, lles teuluol, a menywod a merched
- **3 ased cyfalaf cymunedol** ar y gweill

Mannau Cynnes a Lles Cymunedol

- **18 Hwb Mannau Cynnes, 273 sesiwn**
- **753 o unigolion** wedi'u cefnogi
- **71%** yn nodi gwell lles, **60%** gwell boddhad bywyd
- **80 o bobl ifanc** yn derbyn mynediad am ddim i hamdden

Effaith a gwerth y gwaith

Mae'r ddarpariaeth yn helpu i leihau unigedd, gwella iechyd a lles, a lliniaru pwysau ar wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.

Blaenoriaeth 5 – Cefnogi cymunedau i fod yn Oed-Gyfeillgar

Uchafbwyntiau

- **264 o bobl hŷn a gofalwyr** wedi'u cefnogi drwy gynadleddau a Diwrnodau Lles y Gaeaf
- Cynadleddau **Dementia** a **Gofalwyr Di-dâl** wedi'u cyflwyno
- Aelodau Cyngor Pobl Hŷn wedi'u hyfforddi fel **Hyrwyddwyr Ynni**

Effaith a gwerth y gwaith

Mae'r gwaith yn cryfhau annibyniaeth pobl hŷn, yn ymateb i bwysau costau byw ac yn cefnogi gwydnwch cymunedol.

Blaenoriaeth 6 – Gweithio mewn partneriaeth i sicrhau cartrefi fforddiadwy a hygyrch

Uchafbwyntiau

- **95% o achosion digartrefedd** wedi'u hatal
- **70 eiddo gwag** wedi'u dychwelyd i ddefnydd
- **33 o aelwydydd** wedi'u cefnogi i berchenogi cartref
- **3 chynllun ecwiti** wedi'u cymeradwyo
- **Tai Gofal Ychwanegol Aethwy** wedi derbyn caniatâd cynllunio

Effaith a gwerth y gwaith

Mae atal digartrefedd a chynyddu mynediad at dai fforddiadwy yn parhau'n allweddol i leihau costau argyfwng a darparu atebion mwy cynaliadwy.

---

5. Risgiau allweddol

- Cynnydd parhaus mewn **pwysau costau byw**, gan gynyddu'r galw am gymorth
- **Capasiti staff a chyllid** wrth symud prosiectau grant i fusnes arferol
- **Pwysau tai cenedlaethol** a chostau llety dros-dro
- Risg o **esgyniad mewn galw iechyd a lles** pe bai darpariaeth ataliol yn lleihau

6. Blaenoriaethau ar gyfer 2026/27

Yn seiliedig ar y cynnydd a'r risgiau a nodwyd, dylai'r gwaith yn 2026/27 ganolbwyntio ar gryfhau'r trefniadau canlynol:

- Datblygu'r adroddiad blynyddol ar gyfer 2025/26, gan gynnwys data, tueddiadau ac astudiaethau achos sy'n dangos effaith y gwaith ar drigolion.
- Cynnal ffocws ar ymyrraeth gynnar mewn perthynas â dyled, bwyd, tanwydd, digartrefedd a lles cymunedol.
- Cryfhau llwybrau atgyfeirio rhwng gwasanaethau'r Cyngor, partneriaid trydydd sector a darpariaeth gymunedol.
- Sicrhau bod data perfformiad a gwybodaeth ansoddol yn cael eu casglu'n gyson er mwyn cefnogi craffu, dysgu a chynllunio gwasanaethau.
- Parhau i adolygu aelodaeth y grŵp er mwyn sicrhau bod y partneriaid cywir yn cyfrannu at flaenoriaethau'r Cynllun Strategol.

7. Goblygiadau ariannol, cydraddoldeb a llesiant

Goblygiadau ariannol

Nid yw'r adroddiad hwn yn gofyn am gymeradwyo cyllid ychwanegol ar hyn o bryd. Fodd bynnag, mae'r gwaith a amlinellir yn dangos pwysigrwydd parhau i ddefnyddio adnoddau presennol, grantiau a chyllid partneriaethol mewn ffordd gydgysylltiedig er mwyn cynnal ymyriadau ataliol. Mae enghreifftiau megis sicrhau £328,000 mewn enillion a chynilion i drigolion, atal digartrefedd, a chefnogi mynediad at dai fforddiadwy yn dangos sut gall buddsoddi mewn cymorth cynnar leihau costau argyfwng a phwysau ar wasanaethau statudol dros amser.

Goblygiadau cydraddoldeb

Mae tlodi a phwysau costau byw yn gallu effeithio'n anghymesur ar rai grwpiau, gan gynnwys plant a phobl ifanc, pobl hŷn, gofawyr di-dâl, pobl anabl, aelwydydd incwm isel, unigolion sy'n byw ar eu pennau eu hunain, a theuluoedd sy'n wynebu rhwystrau i gyflogaeth, tai neu wasanaethau digidol. Mae'r gwaith Taclo Tlodi yn cyfrannu at leihau anghydraddoldebau drwy wella mynediad at gyngor, cymorth ariannol, cyfleoedd lles, gweithgareddau cymunedol, tai addas a llwybrau at wasanaethau priodol.

Wrth ddatblygu'r gwaith ymhellach, bydd angen parhau i ystyried effaith penderfyniadau ar grwpiau gwahanol, gan sicrhau bod data, astudiaethau achos a gwybodaeth ansoddol yn cael eu defnyddio i nodi bylchau mewn mynediad, deall profiadau trigolion, a chryfhau ymatebion lleol.

Goblygiadau llesiant

Mae'r gweithgarwch a amlinellir yn yr adroddiad yn cefnogi llesiant economaidd, cymdeithasol a chymunedol trigolion Ynys Môn. Mae'r gwaith yn cyfrannu at atal argyfyngau ariannol, cynnal annibyniaeth, lleihau unigedd, gwella iechyd a lles, cefnogi plant a phobl ifanc i gyrraedd eu potensial, a chryfhau gwydnwch cymunedau. Mae hyn yn cyd-fynd â dull ataliol a hirdymor, gan ganolbwyntio ar gefnogi pobl yn gynharach ac yn nes at eu cymunedau.

8. Casgliad

Mae'r diweddariad hwn yn dangos bod gwaith Taclo Tlodi yn darparu gwerth clir i drigolion, cymunedau a gwasanaethau cyhoeddus ar Ynys Môn. Trwy gydlyn gweithgarwch ar draws partneriaid, mae'r gwaith yn helpu i sicrhau bod cymorth yn cyrraedd pobl yn gynharach, bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n fwy effeithiol, a bod y Cyngor yn gallu ymateb yn fwy strategol i bwysau cymdeithasol ac economaidd parhaus.

Bydd parhau i fuddsoddi mewn dulliau ataliol, partneriaethau lleol a threfniadau adrodd cryfach yn allweddol i gynnal y cynnydd hwn dros gyfnod y Cynllun Strategol Taclo Tlodi 2024–2029.

Blaenoriaethau 26/27

- **Mesur yr effaith mae'r cynlluniau yn ei gael ar leihau effeithiau tlodi.**
- **Edrych ar gyfleoedd i gyd lynu'r ddarpariaeth yn fwy effeithiol.**
- **Canolbwyntio ar feysydd tlodi bwyd, ynni ac uchafu incwm.**

Update Report: Tackling Poverty Strategic Plan 2024–2029

1. Purpose of the report

This report provides a formal update on the progress of Tackling Poverty across Anglesey, focusing on Quarters 3 and 4 activity 2025–26, the group's governance arrangements, progress against the priorities of the Tackling Poverty Strategic Plan 2024–2029, and the main risks and priorities for 2026/27.

The report is intended to assist Councillors in understanding not only the level of activity taking place, but also the practical and strategic value derived from the work: preventing crises, targeting aid earlier, strengthening local partnerships, and supporting residents and communities to be more resilient in the face of ongoing economic and social pressures.

2. Executive summary

Tackling Poverty continues to play a key role in co-ordinating the Council's and partners' response to the impact of poverty, the cost of living, debt, homelessness, loneliness, health and wellbeing, and access to opportunities. The evidence at the reporting stage shows a high level of demand for support, but also the positive impact of local interventions in ensuring financial benefit for residents, maintaining independence, reducing crisis risks and strengthening preventative support pathways.

Quarters 3 and 4 2025–26 saw clear examples of impact, including financial and digital support for 256 households, securing £328,000 in earnings and savings for residents, supporting hundreds of children, young people and families, sustaining community wellbeing provision, preventing 95% of homelessness, and returning 70 empty properties to use.

3. Context and governance arrangements

The Tackling Poverty Group acts as a strategic forum to bring together Council services and key partners to co-ordinate action, share information and ensure that local activity aligns with the priorities set out in the Tackling Poverty Strategic Plan 2024–2029.

- The group continues to meet quarterly and seeks to encourage and facilitate forward planning, knowledge sharing, and partnership working.
- The group continues to focus on the key priorities contained in the Tackling Poverty Strategic Plan 2024-2029

1. Ensuring access to support on managing expenditure and debt

2. Ensuring that children and young people achieve to the best of their ability
3. Work together to make sure employment opportunities are available locally so that people can take advantage of them
4. Making sure the population is healthy, safe and independent
5. Supporting our communities to be age friendly
6. Working in partnership to ensure the provision of homes of a standard that is affordable and accessible.

Chairmanship

- The management team had recommended that the Chairmanship be shared annually with the Department of Housing.
- Llyr Ap Rhisiart Chairs 2026/27
- Llinos Williams as Vice-Chair, with a view to taking the Chair in 2027/28.

Swansea

- We are again at the beginning of a year reviewing the group's membership, to ensure that the right officers and partners are attending.
- Bwyd Da Môn and Menter Môn are additions to this year's group.

Quarterly and annual reports

- We are currently collating the data for the year 2025/26 and will feed this information into an annual report over the next month.
- We have previously discussed the proposal of including the annual updates within a departmental development plan report - we still believe this would be a more convenient way to collect data/case studies.

Action Plan – Audit

- The Group implements the recommendations contained within the action plan. We have been able to complete the tasks that were scheduled for April 2026 as per the agreed timetable. We are confident that the tasks to be completed by September 2026 will also be completed as scheduled.

4. Progress against strategic priorities

The following section summarizes the key activity and value being created through each of the six strategic priorities. The examples illustrate how preventive work, early intervention and multi-agency collaboration contribute to reducing risks to individuals, families and public services.

Priority 1 – Ensure access to support on expenditure and debt management

- **256 households** supported through financial and digital inclusion.
- **£328k** in earnings and savings secured for residents.
- Demand remains high for assistance with **hardship, food, fuel and budgeting**.
- The digital inclusion project has **reached its targets early** on and moved to business as usual.

Impact and value of the work

Preventing the escalation of financial crisis, rent arrears, and homelessness, supporting Tackling Poverty Priority 1 and safeguarding medium-term budgets.

Key message

The increase in the use of the foodbank shows increasing pressure on households across Anglesey, with a marked increase in the number of households, people and children receiving support. This underlines the importance of continuing to invest in preventive interventions, financial support and local community provision in order to reduce the risk of a wider crisis.

Priority 2 – Ensuring that children and young people achieve to the best of their ability

Skip to footer

- **Around 600 children aged 0–4** are supported quarterly through Flying Start, with **over 250** in childcare.
- **900 young people** supported through trauma-informed work.
- **490 young people** took part in structured summer activities, with many engaging for the first time.
- Anglesey continues to perform strongly with the **lowest NEET rate in Wales** for 16–18 year olds.

Impact and value of the work

Preventing NEET, improving well-being, skills and long-term life chances.

- A Pupil Development Grant is used by schools to reduce the impact of poverty on learners' progress and attainment e.g. £1,968,800 is being distributed to Schools this year. An officer will be appointed soon to monitor this grant who will also share good practice.
  - The Llangefni catchment area will be working with the Welsh Government on a "Poverty Proofing" pilot scheme from September. This will be completed through an audit of the Schools looking at the true cost of the school day and seeing what we can adjust in order to reduce the cost of activities by working with the Schools and listening to the voice of the pupils.
-

Priority 3 - Working together to secure local employment opportunities

Highlights

- Prioritising **parental employability** through Flying Start childcare
- **21 young people** gain sports qualifications through Anglesey Actif
- **100 Agored Cymru accreditations** support skills, confidence and transition to education, training and work
- Multi-agency collaboration (youth, housing, education, third sector) strengthens referral and progression pathways

Impact and value of the work

This work supports transitions to education, training and work, and helps reduce long-term reliance on support services.

Priority 4 – Ensuring that the population is healthy, safe and independent

Leisure, Physical Activity & Wellbeing

- **322,843 participation** in leisure activity (Q3–Q4)
- **1,750+ participants** in holiday programmes
- New provision on childhood obesity, family wellbeing, and women and girls
- **3 community capital assets** in the pipeline

Warm Spaces and Community Wellbeing

- **18 Warm Spaces Hub, 273 sessions**
- **753 individuals** supported
- **71%** report better well-being, **60%** better life satisfaction
- **80 young people** receive free entry to leisure

Impact and value of the work

The provision helps reduce isolation, improve health and wellbeing, and alleviate pressure on health and social care services.

Priority 5 – Supporting AgeFriendly communities

Highlights

- **264 older people and carers** supported through conferences and Winter Wellbeing Days
- **Dementia and Unpaid Carers-** Conferences Introduced
- Older People's Council Members trained as **Energy Champions**

Impact and value of the work

The work strengthens older people's independence, responds to cost-of-living pressures and supports community resilience.

Priority 6 – Working in partnership to ensure affordable and accessible homes

Highlights

- **95% of homelessness cases prevented**
- **70 empty properties** returned to use
- **33 households** supported to own a home
- **3 Approved Equity Schemes**
- **Aethwy Extra Care Housing** granted planning permission

Impact and value of the work

Preventing homelessness and increasing access to affordable housing remain key to reducing emergency costs and providing more sustainable solutions.

---

5. Key risks

- Continued increase in **cost of living pressures**, increasing demand for support
- **Staff capacity and funding** in moving grant projects to normal business
- **National housing pressures** and temporary accommodation costs
- Risk of an **uptick in health and wellbeing demand** if preventive provision decreases

6. Priorities for 2026/27

Based on the progress and risks identified, work in 2026/27 should focus on strengthening the following arrangements:

- Develop the annual report for 2025/26, including data, trends and case studies showing the impact of the work on residents.
- Maintain a focus on early intervention in relation to debt, food, fuel, homelessness and community wellbeing.
- Strengthen referral routes between Council services, third sector partners and community provision.
- Ensure that performance data and qualitative information are collected on a regular basis to support scrutiny, learning and service planning.
- Continue to review the group's membership to ensure that the right partners contribute to the priorities of the Strategic Plan.

7. Financial, equality and well-being implications

Financial implications

This report does not currently require approval of additional funding. However, the work outlined demonstrates the importance of continuing to use existing resources, grants and partnership funding in a coordinated way in order to carry out preventive interventions. Examples such as securing £328,000 in earnings and savings for residents, preventing homelessness, and supporting access to affordable housing show how investing in early support can reduce emergency costs and pressures on statutory services over time.

Implications of equality

Poverty and cost-of-living pressures can disproportionately affect some groups, including children and young people, older people, unpaid carers, disabled people, low-income households, individuals living alone, and families facing barriers to employment, housing or digital services. Tackling Poverty contributes to reducing inequalities by improving access to advice, financial support, wellbeing opportunities, community activities, suitable housing and pathways to appropriate services.

In developing the work further, it will be necessary to continue to consider the impact of decisions on different groups, ensuring that data, case studies and qualitative information are used to identify gaps in access, understand residents' experiences, and strengthen local responses.

Well-being implications

The activity outlined in the report supports the economic, social and community well-being of the residents of Anglesey. The work contributes to preventing financial crises, maintaining independence, reducing isolation, improving health and wellbeing, supporting children and young people to reach their potential, and strengthening the resilience of communities. This aligns with a preventative and long-term approach, focusing on supporting people earlier and closer to their communities.

8. Conclusion

This update shows that the work of Tackling Poverty provides clear value to residents, communities and public services on Anglesey. By co-ordinating activity across partners, the work helps to ensure that aid reaches people earlier, that resources are used more effectively, and that the Council is able to respond more strategically to ongoing social and economic pressures.

Continuing to invest in preventive approaches, local partnerships and stronger reporting arrangements will be key to sustaining this progress over the period of the Tackling Poverty Strategic Plan 2024–2029.

Priorities 26/27

- **Measuring the impact the schemes have on reducing the effects of poverty.**
- **Look at opportunities to make provision more effective.**
- **Focus on the areas of food poverty, energy and income maximisation.**